

A tapolcai Y-házakkal 2016 nyarán, a Szebeni Műhely fotográfiai alkotótelepen töltött idő során kerültem először kapcsolatba. Az első inspiráció az "Ipszilonok" egyedi megjelenése volt, de a mélyebb megismerkedés után már a 9 lakóház közösségeinek és lakóinak bemutatása volt a célom.

A vidéki Magyarország fényképezése mindig is fontos volt számomra, Tapolcán pedig olyan egyedi lakóközösségre találtam, amelynek alapos megfigyelése, tagjainak és erejének képi ábrázolása hosszabb távon is fotográfiai célom marad.

A város építészeti jellegzetessége, az ipszilon-házak a vidéki közösségek jellegzetes példáját jelentik. A sokat dicsért és kritizált Y-házak új lendületet adtak a városnak az 1970-es években. Az egykor legendás bányásházakból összesen 9 épült a város szélén 1972 és 1986 között. Ezek mindegyikében száz lakás kapott helyet. Mára a lendület megtört, a korábbi modern városrész szürkébb lett, a házak felújítási költségei pedig gyakran lehetetlen feladatok elé állítják a társasházakat. A közösségek viszont erősek maradtak, a lakók jelentős része az átadások óta él a volt bauxitlepi lakótelepen.

Itt bármikor érvényesülhet a mondás, miszerint „rossz szomszédság – török átok“. A házakban tapasztalható összetartásnak, a helyi közösség erejének ezért is kiemelkedő a szerepe az Ipszilonokban. Egy-egy épület lakásaiban egy közepes magyar falu lakossága összpontosul, a 9 ipszilon így már egy óriásfalu népességének felel meg.

NINCSEGY PEPSIDVÉLETLENÜL?

Pethő Mária gyermekkori portréja lakása nappalijában, az 5-ös “piros” ház A szárnyában, ahová 1974 júliusában költöztek be férjével. Mária három éve él egyedül.

Az Y-házak építése kísérlet volt egy jobb életminőségre, az épületek magasabb értéket képviseltek formailag is, mint az ekkor kialakított paneles lakótelepek.

A házak eredetileg többféle színben pompáztak, mára azonban jelentősen megváltoztak mind külsőleg, mind a lakóközösségek terén is. Bár sokan élnek itt az első beköltözés óta, a lakók cserélődése egyre gyorsul.

A bauxit bánya megszűnése után az önkormányzat vette át a házakat, de a fenntartási nehézségek miatt később a lakásokat folyamatosan értékesítették.

www.simonmoricz.com